

SANAYİ DÜNYASI İÇİN GİDİŞATA DAİR NOTLAR

TRENDS UPDATE

06.10.2025(Periyodik Yayın Değildir)

Bloomberg: Rusya, AB'nin dondurulmuş Rus varlıklarını kullanarak Ukrayna'ya destek olması halinde yabancıların Rusya'daki varlıklarını kamulaştırıp hızla satmayı mümkün kılan bir mekanizmayı devreye almaya hazırlanıyor.

Anadolu Efes ile AB InBev'in Rusya'daki ortak şirketlerin yönetimi Moskova merkezli Vmeste Group'un geçici yönetimine devredilmiş, şirketin ismi de değiştirilerek, Napitki Vmeste yapılmıştı.

İhracatçıları desteklemek amacıyla İhracatı Geliştirme AŞ (İGE) aracılığıyla Türkiye İhracat Kredi Bankası AŞ tarafından sağlanan krediler için sunulan kefalet tutarı artırıldı. (Daha fazla firmaya daha fazla kefalet verilebilecek)

Katılım finans esaslarına uygun kefalet kullanmayı talep eden firmalar için ise Katılım Finans Kefalet AŞ (KFK) aracılığıyla en fazla % 80 oranında kefalet verilecek ve

yararlanıcı başına kefalet üst limiti KOBİ'ler için 20 milyon lira, KOBİ dışı firmalar için 40 milyon lira olacak.

TÜİK: Yıllık TÜFE artışı %33,3 ve ÜFE artışı %23,7 oldu. Geçen yıl aynı aya kıyasla Euro artışı % 28 ve Dolar artışı ise % 22 gerçekleşti. Her iki para birimi için birden geçen yıl aynı dönem ortalaması ile bu yıl ortalamasını karşılaştırdığımızda ise değişim % 27 oldu.

Özetle; kur % 27 değişirken TÜFE % 33 değişti. Kaldı ki ENAG enflasyonu % 65,5. İhracatçının başta ücretler olmak üzere TL maliyetleri enflasyon oranında artarken; ihracat gelirleri kur değişimi kadar artınca; aradaki makas büyüdükçe kar azalıyor.

Ekonomim.com: Türkiye'nin ihracat rekabetinde en kritik göstergelerden biri olan TÜSİAD Maliyet Bazlı Rekabet Gücü Endeksi, 2025'in ikinci çeyreğinde 88,7 seviyesinde gerçekleşti. Bu seviye, endeksin 2017=100 baz yılına göre %11,3 gerilediğini ve son yılların en zayıf performanslarından birini işaret ediyor. Yıllık bazda da

%1,4'lük düşüş, rekabet gücündeki aşınmanın sürdüğünü gösteriyor.

Bu gerilemenin en önemli nedeni, maliyetlerdeki artış. Özellikle iş gücü maliyetleri endeksi yıllık bazda %1,5 puanlık olumsuz katkı yaparak rekabet gücünü aşağı çekti. Bunun yanında ara malı ve enerji maliyetleri, ithalata bağımlı üretim yapısının etkisiyle yüksek enflasyon ortamında hızla yükseliyor. Finansman maliyetlerinin de artmasıyla birlikte, ihracatçıların toplam maliyet yapısı üzerinde ciddi bir baskı oluşuyor.

Yüksek enflasyon, maliyet artışlarının temel belirleyicisi olarak öne çıkıyor. Kur politikası ile maliyet artışları arasındaki uyumsuzluk, ihracatta fiyat rekabetini zedeliyor.

IMF Sözcüsü Julie Kozack (Bloomberg.com): Küresel ekonomi belirsizliklere rağmen dirençli ancak büyümede yavaşlama sinyalleri belirginleşti.

Seri imalatla pek de başarılı olamayan Türkiye; terzi usulü esnek üretimlerde daha başarılı olabiliyor. Bunun en iyi örnekleri neredeyse her müşteriye ayrı üretim yapılan otobüs ve itfaiye aracı vb araç üstü ekipman üretimidir. Karsan, Anadolu Isuzu, Otokar, Temsa, BMC, Habaş, Man ve Mercedes Benz firmaları Türkiye’de otobüs üretiyorlar.

“Plan” ve “strateji” çoğu zaman birbirine karıştırılır ama aslında farklı kavramlardır:

Strateji:

- Daha üst düzey, uzun vadeli bir yaklaşımdır.
- “Ne yapmak istiyoruz?” ve “Neden bu yönde ilerliyoruz?” sorularına cevap verir.
- Amaçlara ulaşmak için seçilen genel yol veya yöntemdir.
- Çoğu zaman belirsizliklere karşı esneklik içerir.
- Örnek: Bir şirketin stratejisi “yüksek kaliteyle premium müşteri segmentine odaklanmak” olabilir.

Plan:

- Stratejiyi uygulamak için belirlenen somut adımlar, takvim ve kaynaklardır.

- “Nasıl yapacağız?” sorusuna cevap verir.
- Daha kısa vadeli, ölçülebilir ve detaylıdır.
- Örnek: Yukarıdaki stratejiye uygun bir plan, “2025’in ilk çeyreğinde yeni premium ürün serisini piyasaya sürmek, reklam bütçesini %30 artırmak, 5 yeni bayi açmak” gibi adımları içerir.

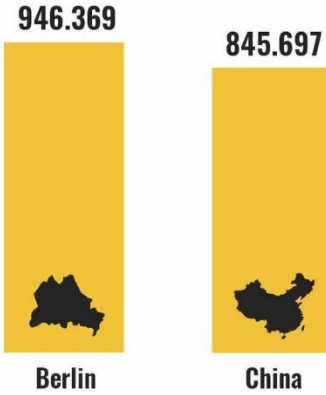
Özet:

Strateji = yön ve yol seçimi

Plan = o yolu yürümek için adım adım programdır.

Number of foreigners in

(excluding German or Chinese citizenship)

Çin’in tamamındaki yabancı sayısı yalnızca Berlin’deki yabancı nüfusundan az.

Source: Berlin-Brandenburg Statistics, Chinese Census 2020

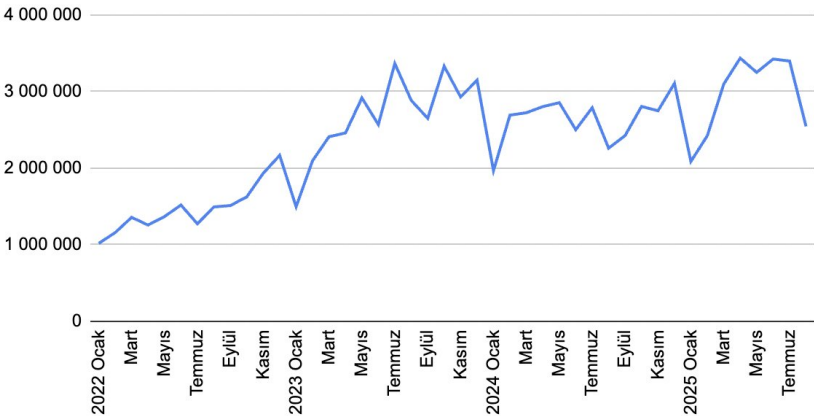
Berna Gülpınar, x.com: Jacobs'tan sonra, Lipton da Türkiye üretimine son verme kararı almış.

(Notumuz: Bu değerlendirme hatalı olabilir. Lipton aslında Türkiye’de ham çay alım ve işleme faaliyetlerine son vermiş. Sadece 30 milyon TL yatırımla kurdukları harmanlama ve ambalajlama tesisini kullanacaklar ve işlenmiş çayı ise tedarikçilerden temin edecekler)

Eskiden Türkiye’de ithal ikameci politikalar güdülürdü. Şimdi tersine döndü ve artık yerli üretim yerine ithal olanı ikame ediyoruz:

Barış Soydan (x.com): 3 yılda Türkiye'nin otomobil ithalatı 3 katına çıktı ve Eylül'de oto satışlarında tüm zamanların rekoru kırıldı.

Otomotiv ithalatı (000 dolar)

Zeki GÜNDÜZ (dunya.com): Ak koyun kara koyun karıştırılıp şirketimize el konulur mu endişesi...

Meclisin açılışında mali idarenin polisiye daha kolay el koyma imkânı verecek yasal düzenlemeler oluşturmak için yasa tasarısı getirileceği haberleri gündemdeydi.

Mükellefler neden endişeli? Bu haberlere normalde amiyane tabir ile “bu taraklarda bezi olmayan” mükelleflerin sevinmesi gerekir. “Yaş yemedim ki karnım ağrısın”, iyi oluyor, “ak koyun kara koyun belli olsun” denmesi gerekirken durum pek öyle değil. Genel ve artan bir endişe var.

Maliyenin ardı ardına yaptığı açıklamalar, ardı ardına yapılan operasyonlar, açılan davalar, şirketlere el koymalar, bir kısım sembol davalarda mahkemelerin kararlarının yarattığı adalet sistemine olan güvensizlik algıları ile birleşince, vatandaşın “dinleniyoruz” diye özetleyebileceğim kaygısı bu alanda da şirketimize el koyarlar mı şeklinde genel bir paranoyaya dönüşmek üzere.

Sahte belge kullanan korkarsa korksun. Ceza alacaksa da alsın. Lakin ayırım yapılmadan, program ve algoritmalar eliyle otomatikleştirilmiş yaklaşımlarla ve hali hazırdaki

teşhis hatasıyla, adalet sistemine güvensizliğin had safhada olduğu bu dönemde konu ele alınırsa çok sayıda masum mükellef zarar görebilecek endişesi ne derece yersiz bir endişe olarak görmezden gelinebilir.

Daha muhatap şirket ne olduğunu anlamadan, yanlışlık veya algoritmik şüphe ile risk iddiası bir anda mali infaza dönüşebilir.

Sahte belge teşhisi hatalı olabilmektedir. Yargı ve hukuk sistemine güven bu mücadelenin mihenk taşıdır. Bu alanda başarı için güven artırıcı adımların atılması şart.

Ülkeler bazında elektrikli araçların şarj maliyetleri şöyle:

Cost of Charging an Electric Car in Europe

Generally, countries with a higher share of renewable energy have lower prices while countries with expensive energy imports (like Germany) have higher prices.

Cost to charge (€ / 100 KM)

 Norway	18.9	 Belgium	8.4
 Slovenia	17.0	 Switzerland	7.9
 Estonia	10.0	 Austria	7.8
 Türkiye	9.8	 United Kingdom	7.8
 Romania	9.8	 Sweden	7.7
 Malta	9.8	 Bulgaria	7.3
 Latvia	9.8	 France	7.3
 Luxembourg	9.8	 Ireland	7.2
 Lithuania	9.8	 Spain	7.1
 Liechtenstein	9.8	 Poland	6.7
 Greece	9.8	 Slovakia	6.4
 Cyprus	9.8	 Hungary	5.8
 Netherlands	9.2	 Czech Republic	5.5
 Italy	9.1	 Finland	4.6
 Germany	8.9	 Portugal	3.2
 Croatia	8.9	 Iceland	2.9
 Denmark	8.8		

Bireylerin yılda kaç defa doktora gittiklerini aşağıdaki tablodan görebiliyoruz. Türkler yılda 8 kez doktora giderken Yunanlılar sadece 3 kez doktora gidiyorlar.

